

M A B

Semmelweis Egyetemen konduktortanár mesterképzési szak indítása

A MAB Testület 2022/9/III/5/2. sz. határozata

A Testület nem támogatja a konduktortanár mesterképzési szak indítását a Semmelweis Egyetemen.

A Testület által elfogadott szakbizottsági indoklás a MAB 2022/9/III/5/2. sz. határozatához:

A képzés programjának felépítése nem megfelelő, az egyes tartalmak besorolása a szakterületi és a tanári felkészítő modulba nem követi a KKK előírásait.

A tanári felkészítés 40 kredit, melynek felépítése csak részben felel meg a vonatkozó rendeleti előírásnak, azzal, hogy a beadvány 8 kreditet a szakdolgozathoz rendel e képzési elembe. A 8/2013. (I.30.) EMMI rendelet 1. melléklet 4.2. ac) pontja szerint „...a tanári felkészítés 40 kredit azzal, hogy a köznevelési intézményben vagy szakképző intézményben megszervezett gyakorlat kreditértéke (a portfólió kreditértékével) 20 kredit, a szak-módszertani (diszciplináris, interdiszciplináris tantárgy-pedagógiai) ismeretek kreditértéke 12 kredit”. A szak-indítási anyag tantervében ennek megfelel a pedagógiai gyakorlat, valamint a szakmódszertan kreditértéke, azonban hiányzik az iskolai gyakorlat részeként a portfólió megjelenítése (2 kredit). A rendelet 9. 3. pontja a képzés szakdolgozati eleméről a következőképp rendelkezik: „Az 1. § a) -d) pontja szerinti tanárképzésben a záróvizsga része a képzés során készült, a szakmai gyakorlatokat is bemutató és feldolgozó, a tanárjelölt felkészülését, saját fejlődését értékelő dokumentumgyűjtemény, portfólió, amely a tapasztalatok neveléstudományi szempontú, tudományos alaposágú bemutatása, elemzése és értékelése. Bizonyítja, hogy a hallgató képes önreflexióra, a képzés különböző területein elsajátított tudását integrálni és alkalmazni, a munkája szempontjából meghatározó tudományos, szakirodalmi eredményeket, továbbá a tanítás vagy a pedagógiai feladat eredményességét értékelni. Az 1. § b) -d) pontja szerinti tanári mesterszakokon a portfólió a záróvizsga szakdolgozati eleme.” Ily módon a 8 kreditértékű szakdolgozat nem indokolható, mivel a szakmai tanárképzésben szakdolgozatot nem, csak portfóliót készít és véd meg a hallgató. Javasolt a 8 kreditet további pszichológiai és pedagógiai tartalmakkal megtölteni, melyekről a fenti rendelet 4.1.2. pontja rendelkezik a tanári felkészítés elemére vonatkozóan (pl. kollaborációs térrel, oktatástechnikai innovációval, mesterséges intelligenciával kapcsolatos gyakorlat 2 kreditértékben).

A KKK szerint a képzés fókuszában a konduktív pedagógiai ismeretek tanítása áll, de a képzés tantárgyleírásai alapján a konduktív pedagógiai ismereteket főként mozgássérült (cerebrális parézissel) személyeknek kívánják tanítani a leendő konduktortanárok.

A szakterületi képzés (50 kredit) nincs további ismeretkörökre tagolva, a tantervi hálóban és a tantárgyleírásokban is egy egységet képvisel. Felépítése logikus, belső tartalmait tekintve viszont azonban eltolódik a hangsúly a konduktív pedagógiai munka felé, az alapképzésben szerzett ismeretek részben ismétlődnek, bizonyos témakörök pedig redundánsan jelennek meg (például inkluzív nevelés). Egyes tantárgyak esetében a tantárgy címe, tematikája, a megszerzendő kompetenciák és a szakirodalom között nincs összhang. Például az inkluzív neveléssel foglalkozó tantárgyknál alig található inklúzióval foglalkozó szakirodalom, míg a differenciálással foglalkozó tantárgynál megjelennek az inkluzív nevelésre, oktatásra vonatkozó szakirodalmak. A középfokú oktatás neveléslélektan című, valamint Az érzékenyítés módszertana című tárgyak szakmai tartalmukat tekintve a tanári felkészítés tárgyai közé tartoznak, a két tantárgy szerepeltetése a szakterületi képzés tantárgyai között nem indokolt.

M A B

A szakterületi ismereteket összefoglaló tantárgyleírások alapján nem állapítható meg ezek az ismeretek milyen módon szolgálják a konduktortanár képzést, mivel nem derül ki, hogy a konduktortanár a mozgássérült személyekkel dolgozik-e, illetve, ha a konduktív pedagógiát tanítja, akkor azt hol és milyen körülmények között fogja megtenni. A szakterületi ismeretek egy része ugyanis a mozgássérült személyekre vonatkozik, és nem a velük foglalkozó szakemberekre, miközben a mozgássérült személyekre vonatkozó ismereteket az alapképzésben már el kellett sajátítaniuk a hallgatóknak. A konduktortanár a későbbiekben a középfokú oktatásban, felnőttoktatásban vagy akár a felsőoktatásban nem a mozgássérült személyeket, hanem a velük foglalkozó leendő szakembereket fogja oktatni.

A tanári felkészítés elméleti része 12 kredittel jelenik meg a képzési programban, további 28 kredit a tanítási gyakorlat és a szakdolgozat kreditértéke. A 12 kreditről szakmai tartalmát tekintve három tantárgy (6 kreditértékkel) sorolható a tanári felkészítéshez (A középfokú oktatás didaktikája, A felnőttképzés metodikája, Művészetpedagógia a konduktív nevelés rendszerében). A tanári felkészítés további elméleti tantárgyai (Sport és rekreáció a konduktív nevelés rendszerében, Alternatív és augmentatív kommunikáció a konduktív nevelés rendszerében, Konduktív pedagógia szaktárgyak oktatásmódszertana) szakmai tartalmukat tekintve a szakterületi ismeretekhez sorolható tartalmakat jelenítenek meg, ezért a tanári felkészítés modulja nem felel meg a szak képzési és kimeneti követelményeiben meghatározott elvárásoknak. A felsőoktatás témája sem a szakterületi sem a tanári felkészítést célzó képzési szakaszban nem jelenik meg, holott a konduktortanár képzés a jövő leendő oktatóinak utánpótlás nevelését is szolgálni kívánja (a KKK-ban ez egyértelműen megjelenik). A középfokú oktatás ismeretanyaga esetében nehezen értelmezhető a tartalom, mivel hazánkban a középfokú oktatásban jelenleg nem látszik, hogy hol, mely középfokú szakképzésben lenne szükség konduktív pedagógiai tárgyak oktatására. A művészeti nevelés, a sport és az AAK oktatásának a konduktor BA képzésben van a helye. A tanári felkészítés moduljába tartozó, A felnőttképzés metodikája című tantárgy, valamint a szakterületi ismeretek modulba tartozó, a Családedukáció és rehabilitáció című tantárgy tantárgyleírása között átfedések vannak. A felnőttképzési és felsőoktatási ismereteknek nem csupán a fogyatékos személyekre vonatkozó ismereteket lenne szükséges tartalmazniuk, hanem a konduktív pedagógiát a jövőben oktatni kívánó leendő szakemberek számára hasznos felnőttképzési és felsőoktatási ismereteket is. A felnőttképzés metodikája című tantárgy tantárgyleírása elsősorban pszichológiai tartalmú szakirodalmakat jelenít meg, ami kevésbé támogatja a felnőttképzés és felsőoktatás korszerű módszereinek elsajátítását. A tanári felkészítés modul elméleti tárgyai nem alapozzák meg az iskolai (tanítási) gyakorlat tevékenységeit – a gyakorlat tartalmainál más feladatok jelennek meg, mint amire az elméleti tárgyak felkészítenek. A képzési programban nem jelennek meg a szükséges pedagógiai, pszichológiai elméleti és gyakorlati ismeretek, valamint a szakmódszertan (diszciplináris és interdiszciplináris tantárgypedagógia) ismeretanyaga is csak 2 kredittel szerepel a képzésben.

A megadott ismeretellenőrzési, értékelési módszerek megfelelőek.

A szakfelelős az intézménynek akkreditációs nyilatkozatot adott, teljes munkaidőben foglalkoztatott főiskolai tanár. Több éves oktatói és kutatói tapasztalattal rendelkezik, szakmai kompetenciája, kutatási területe összhangban van a szak képzési programjával, e szakterületen igazolt szakmai gyakorlattal és teljesítménnyel rendelkezik, megfelel a szakfelelőssel szemben támasztott követelményeknek.

Az egyes tantárgyak felelősei az adott területeken oktatói tapasztalattal rendelkeznek, hazai és nemzetközi publikációs tevékenységük, szakmai kompetenciájuk megfelelő és összhangban van a tantárgyakkal, amelyeknek felelősei. Az oktatói kör szaktárgyi jártassága, gyakorlata, tudományos aktivitása és eredményessége megfelelő. A Konduktív pedagógia szaktárgyak oktatásmódszertana című tantárgy felelőse munkakörét tekintve tanársegéd, a képzésben két tantárgy felelőse összesen 22 kreditértékben.

M A B

A tantárgyfelelős nem felel meg a MAB azon elvárásának, mely szerint tantárgyfelelős az „AT oktató tudományos fokozattal és oktató területén elismert szakmai referenciával rendelkező egyetemi/főiskolai tanár vagy docens, vagy - kivételes esetben - tudományos fokozattal és az azt követő legalább 3 éves, összesen 5 éves oktatói gyakorlattal rendelkező adjunktus, vagy tanári, vagy tudományos kutatói munkakörben foglalkoztatott lehet.”

Az indítandó képzés tudományos háttérét biztosító, országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhelyek, tudományos programok bemutatása megfelelő.

Budapest, 2022. november 18.